

Voor de kringleiders:

Er is sinds het ontstaan van onze gemeenten vaak discussie geweest over de sabbat. In de heersende Calvinistische opvatting is de zondag in plaats van de sabbat gekomen, met als gevolg dat de wetten voor de sabbat ook toegepast werden en worden voor de zondag (geen ijsje kopen, niet naar een museum of zelfs naar voetbal!). Langzamerhand is duidelijk geworden dat het een onderdeel was van een vervangingstheologie, die alle zegen van Israel wegnam en voor de kerk reserveerde; de vloek mocht Israel wel houden. Zo kwam de zondag dus in plaats van de sabbat, de geestelijkheid / ambtsdragers in plaats van de priesters, de zogenaamde eredienst op zondagmorgen (nooit op een ander tijdstip!) in plaats van de eredienst in de tempel. De doperse beweging liep het meest aan tegen de opvatting dat de doop in plaats zou zijn gekomen van de besnijdenis – zo werd de kinderdoop gelegitimeerd. Naar ons verstaan van de bijbel klopt dat niet – immers de eerste gemeente bestond volledig uit Joden waarvan alle mannen besneden waren, terwijl ze nergens opdracht kregen hun besnijdenis af te zweren (zoals later in de kerkgeschiedenis wel van hen geëist werd). Vanuit de ontdekking dat de vervangingstheologie geen recht doet aan Gods weg met Israel wordt ook duidelijk dat de zondag wel degelijk een bijzondere plaats in de week inneemt, namelijk als de wekelijkse feestdag van de opstanding van de Heer, maar zeker niet als sabbat. Overigens zijn ook in het nieuwe Testament aanwijzingen, dat het niet meer gaat om het volgen van de sabbatsregels, maar om het volgen van Christus (zie de extra vraag 2). Het houden van de sabbat is voor niet-joden niet verplicht en niet verboden. Ook de situatie waarin je bent bepaalt mee wat je met de sabbat of met de zondag doet – Baptisten gemeenten in Israel houden veelal de sabbat.

Over de tegenstelling geloof-wetenschap: Wanneer elk terrein zich houdt aan de spelregels die er voor gelden, is er meestal geen probleem. Met name de wetenschap

schermt vaak met 'waarheden' en 'feiten', die in werkelijkheid waarschijnlijkheden en hypothesen zijn – waarvan sommige overigens erg aannemelijk. Beslissend is of er een botsing van geloof plaats vindt: Namelijk het geloof dat God wel of niet de schepper is. Uiteindelijk draaien daar de debatten meestal om. Het bestaan van God is niet wetenschappelijk te bewijzen – dat laat de beperktheid van de wetenschap zien! Maar daarnaast is wetenschap ook het onderzoeken van de betrouwbare regels en wetten, die God in de schepping heeft neergelegd – daar is niks mis mee.

Over de vragen / opdrachten:

1. Deze vraag gaat uiteindelijk over het beleven van de zondag als feestdag van de opstanding. Daarnaast zullen er waarschijnlijk veel voorbeelden genoemd worden van zondagsheiliging.
2. Hier gaat het om de tekst uit Matteüs 12:8.
3. De meeste uitleggers zijn van mening dat met name aan *mensen* het evangelie gebracht moet worden, maar Franciscus van Assisi preekte ook voor dieren – wat vinden we daarvan?
4. Deze vraag kan ook als ijsbreker in het begin gebruikt worden.

Extra vraag:

1. In Romeinen 5:12-21 en 1 Korintiërs 15:45 wordt Jezus de tweede Adam genoemd. Waarom?
2. De apostel Paulus relateert de betekenis van de sabbat in Kolossenzen 2:16 en 17, en in Romeinen 14:5,6. Waarom is dat, denk je?